

Pierwsza Kadencja Samorządu
Województwa Śląskiego
1998-2002

- Podsumowanie -

Zarząd Województwa Śląskiego

2002

Pierwsza Kadencja Samorządu
Województwa Śląskiego
1998-2002

- Podsumowanie -

Egzemplarz bezpłatny.
Publikację sfinansowano z budżetu Województwa Śląskiego

Redagował zespół:
Joanna Kina, Witold Trólka, Tomasz Żak, Adam Warzecha

Korekta:
Grażyna Kwiek, Beata Banasiewicz

Opracowanie graficzne, skład i przygotowanie do druku:
Studio-A, ul. Rymera 4/8, 40-048 Katowice
tel. (32) 251 43 07
e-mail: agencja@studio-a.pl

Wykorzystano informacje własne Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Śląskiego

Wykorzystano zdjęcia Urzędu Marszałkowskiego Województwa
Śląskiego oraz Studia-A

© Copyright by Urząd Marszałkowski Województwa
Śląskiego
Katowice 2002

Wydrukowano na papierze ekologicznym.

Publikacja jest dostępna również na stronie internetowej
Województwa Śląskiego:
<http://www.silesia-region.pl/podsumowanie>

Wydanie I

Wydawca:
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice
e-mail: info@silesia-region.pl

Druk i oprawa:
Gospodarstwo Pomocnicze Zakład Produkcyjny przy
Zakładzie Karnym,
ul. Pomorska 1, 77-330 Czarne, tel. (59) 833 36 79
tel./fax (59) 833 24 30
e-mail: gppz_czzk@wp.pl

ISBN 83-7328-106-1

Spis treści

1461 dni	7
W trosce o pacjenta	11
Edukacja dla przyszłości	14
Wspieranie kultury	16
Dla sportu	19
Ograniczanie skutków bezrobocia	21
Bezpieczeństwo socjalne	23
Drogi: szybko i bezpiecznie	25
Nowoczesne rolnictwo	27
Czyste środowisko	29
Fundusze europejskie	31
Konkurencyjne przedsiębiorstwa	34
Otwarcie na Europę	36
Nowy wizerunek	38
Co dalej?	40
Kadencja w liczbach	42

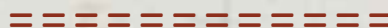

Zarząd województwa śląskiego.

Pierwszy plan od lewej: dr Elżbieta Stolorz-Krzysz, Skarbnik Województwa Śląskiego, dr Jan Olbrycht, Marszałek Województwa Śląskiego, Lucjan Kępka, Wicemarszałek.

Drugi plan: dr Grzegorz Szpyrka, Wicemarszałek, Waldemar Jędrusiński i Jerzy Guła, Członkowie Zarządu.

1461 dni

Początkiem pierwszej kadencji Samorządu Województwa Śląskiego była wyborcza niedziela 11 października 1998 roku. Po raz pierwszy wybieraliśmy rady powiatów i sejmiki województw, po raz trzeci – rady gmin. Choć formalnie powiaty i województwa pojawiły się na mapie Polski 1 stycznia 1999 roku, prace nad budowaniem nowych struktur publicznej administracji rozpoczęły się zaraz po wyborach. Pierwsza sesja Sejmiku Województwa Śląskiego odbyła się 10 listopada 1998 roku. Wybrano na niej prezydium sejmiku, marszałka województwa, powołano zarząd, przygotowano strukturę nowego urzędu – Urzędu Marszałkowskiego – w dwa miesiące powstała struktura regionalnego samorządu.

Pojawiało się wiele pytań o kompetencje, zakres odpowiedzialności. Inaczej niż w gminach i powiatach, województwa wyposażono, wzorując się na doświadczeniach francuskich, w podwójną administrację – rządową i samorządową. Wojewoda (Urząd Wojewódzki) jako reprezentant Rady Ministrów realizuje w terenie określone zadania i politykę rządu, pełniąc jednocześnie nadzór nad gminami, powiatami i województwem. Samorząd województwa (województwo, sejmik, marszałek, zarząd województwa, urząd marszałkowski) nie stoi wyżej niż gmina czy powiat, nie pełni też wobec nich funkcji kontrolnych czy nadzorczych. Posiada własny zakres kompetencji. Pochodzi z wyborów powszechnych i reprezentuje z mocy prawa wspólnotę samorządową województwa, czyli Państwa – mieszkańców. Najważniejszym jej zadaniem jest, oprócz wypełniania określonych czynności administracyjnych, prowadzenie polityki rozwoju województwa, czyli udzielanie odpowiedzi na pytanie, jak ma wyglądać region za kilka, kilkanaście i kilkadziesiąt lat, określenie celów, ku którym zmierzamy, sporządzenie odpowiedniego planu i harmonogramu działań, zapewnienie odpowiednich instrumentów i finansowania oraz realizacja tych przedsięwzięć.

Samorząd województwa zajmuje się sprawami związanymi z niemal wszystkimi dziedzinami życia – zdrowiem, polityką społeczną, rynkiem pracy, kulturą, ochroną środowiska, oświatą, komunikacją, sportem i turystyką. Prowadzi też promocję regionu w kraju i poza jego granicami, pozyskuje partnerów do współpracy, tworzy warunki dla nowych inwestycji. Na następnych stronach znajdziecie Państwo szczegółowe informacje na ten temat.

Sejmik pierwszej kadencji tworzyło 75 radnych. 59 z nich zasiadało w ławach sejmikowych przez całą kadencję, 13 zostało posłami i zrezygnowało z mandatu radnego województwa, a Mirosław Sekuła został prezesem NIK. Prezydium Sejmiku tworzyli Ryszard Ostrowski, Przewodniczący Sejmiku, oraz Wiceprzewodniczący - Marek Trombski, Bożena Siedlecka i Wojciech Szarama, którego 28 grudnia 2001 zastąpił Henryk Zaguła. Sejmik obradował 57 razy podejmując 1047 uchwał. Radni uczestniczyli w pracach szesnastu komisji.

10 listopada 1998 roku Sejmik wybrał Marszałka Województwa, powołał też Zarząd Województwa. Marszałek przewodniczy pracom zarządu, jest również szefem Urzędu Marszałkowskiego. Do jego kompetencji należy też reprezentowanie Województwa. Jesienią 1998 roku w Zarządzie Województwa zasiedli Jan Rzymeika, Grzegorz Szpyrka, Lucjan Kępka i Jerzy Guła. W marcu 2000 roku Jan Rzymeika został posłem na Sejm RP, obejmując mandat po Leszku Balcerowiczu, który został prezesem NBP. W skład Zarządu Sejmik powołał wtedy, nie zasiadającego w Sejmiku, Waldemara Jędrusińskiego. Do 10 października 2002 Zarząd Województwa Śląskiego obradował 377 razy, podejmując 5630 uchwał.

Nadzór nad realizacją budżetu sprawuje Skarbnik Województwa. Odpowiada on za wszelkie kwestie finansowe Województwa, dlatego jego kontrasygnata musi się znaleźć pod wszystkimi uchwałami Zarządu Województwa, które posiadają charakter finansowy. Na wniosek Marszałka 14 grudnia 1998 roku sejmik wybrał na to stanowisko Elżbietę Stolorz-Krzysz. Budżet Województwa w pierwszej kadencji to łącznie 1,92 mld zł. 279,1 mln zł pochodzi z podatków od osób fizycznych i firm - tą kwotą Sejmik może rozporządzać w zakresie swoich kompetencji. 1,7 mld zł to tzw. pieniądze znaczone, czyli subwencje i dotacje, których przeznaczenie zostało określone przez rząd. Oprócz budżetu Samorząd Województwa pełni rolę decydującą w odniesieniu do innych funduszy.

Zarząd Województwa pełni kluczową rolę w pozyskiwaniu środków europejskich. Przygotowane przez gminy i powiaty projekty są opiniowane przez Zarząd i następnie prezentowane Komisji Europejskiej. Po ich akceptacji samorządom i innym podmiotom uprawnionym do uzyskania unijnego wsparcia (beneficjentom) przekazywane są środki finansowe. W pierwszej kadencji dzięki tym działaniom pozyskano dla Województwa Śląskiego kwotę 74 mln euro.

Województwo Śląskie jest też stroną zawartego z rządem w połowie 2001 roku Kontraktu Wojewódzkiego, na mocy którego

finansowana jest budowa wieloletnich inwestycji wojewódzkich, m.in. szpitali, obiektów sportowych, szkół i dróg. W ten sposób zyskaliśmy 554,6 mln zł.

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego stanowi administracyjne zaplecze regionalnego samorządu. Tworzy go 27 wydziałów, biur i kancelarii. Pracuje w nim 376 osób. Urząd ten nie jest typowym urzędem obsługującym mieszkańców. Zgodnie z założeniami zreformowanej administracji publicznej większością najważniejszych spraw zajmują się będące bliżej mieszkańca urzędy gminne (miejskie) i powiatowe. Urząd Marszałkowski nadzoruje i kontroluje 139 jednostek - szpitali, szkół, instytucji kultury - dbając o to, by ich działalność była prowadzona efektywnie, w sposób zgodny z prawem i z korzyścią dla mieszkańców. Wydaje też kilka rodzajów zezwoleń, m.in. na przeprowadzenie zbiórek publicznych, hurtowy handel alkoholem czy zarobkowy przewóz osób. Koordynuje rozkłady jazdy komunikacji pasażerskiej, pobiera od przedsiębiorstw opłaty za korzystanie ze środowiska naturalnego. Pieniądze te w całości trafiają do funduszy ochrony środowiska.

Pierwsza kadencja Samorządu Województwa Śląskiego upłynęła 10 października 2002 roku.

To zwięzłe podsumowanie da Państwu orientację w kompetencjach samorządu województwa, przedsięwzięciach, które w pierwszych czterech latach istnienia Województwa Śląskiego udało się zrealizować, a także o tych działaniach, których realizacja obecnie trwa. Jednak za strukturami, procedurami, uchwałami i administracyjnymi mechanizmami stoją konkretni ludzie - moi partnerzy, współpracownicy, koledzy. Niech mi będzie wolno w tym miejscu Wam wszystkim podziękować - za zawodowy profesjonalizm, twórcze zaangażowanie, optymizm i determinację. Dziękuję za te 1461 dni, w czasie których budowaliśmy razem śląski wojewódzki samorząd. Spotkaliśmy się w gmachu Sejmu Śląskiego, przychodząc z różnych stron, z różnym doświadczeniem życiowym, zawodowym i politycznym. Naszemu poczuciu odpowiedzialności towarzyszył smak pionierskiej przygody - zaczynaliśmy od wielu niewiadomych, ale przetarliśmy szlak dla następnych. Podjęliśmy to wyzwanie pamiętając o historycznych tradycjach przedwojennego Sejmu Śląskiego, łącząc w nowym województwie różnorodne tradycje kulturowe, wierząc, że możliwość decydowania o sobie samych - -samorządność - da nam szansę lepszego sprostania wymogom stawianym nam przez współczesność.

Jan Olbrycht
Katowice, w październiku 2002

W trosce o pacjenta

Promocja i ochrona zdrowia należy do głównych zadań Samorządu Województwa. Województwo sprawuje nadzór nad samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej oraz określa i prowadzi regionalną politykę ochrony zdrowia. Te zadania samorząd realizuje we współdziałaniu z kasami chorych, gminami, powiatami i związkami zawodowymi działającymi w służbie zdrowia. Województwo Śląskie jest organem założycielskim dla 64 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Zatrudniają one 24 tys. osób - 3,8 tys. lekarzy (ok. 19% wszystkich lekarzy w województwie) oraz 7,3 tys. pielęgniarek i położnych (26%).

W minionym roku w 41 szpitalach wojewódzkich hospitalizowanych było 304,9 tys. pacjentów. Pogotowie ratunkowe interweniowało ponad 283 tys. razy, wyjeżdżając do wypadków oraz zachorowań. W stacjach pogotowia udzielono 277 tys. porad ambulatoryjnych, natomiast w ambulatoriach wojewódzkiej służby zdrowia udzielono 3,3 mln porad (ok. 24,2% wszystkich porad w województwie).

W ostatnich trzech latach poprawiła się dostępność do usług medycznych. Zwiększeniu uległa ich liczba oraz różnorodność, skrócił się też czas oczekiwania na nie. Systematycznie rośnie również wartość kontraktów zawartych z kasami chorych. W 1999 wartość kontraktów wynosiła 686 mln zł, w dwa lata później ta wartość wzrosła do 800,5 mln zł. Na 2002 rok przewidywana wysokość kontraktów wynosi 796 mln zł.

Na służbę zdrowia od 1999 do czerwca 2002 roku w budżecie województwa przeznaczono 340,4 mln zł. Oprócz tego na mocy Kontraktu Wojewódzkiego realizowanych jest 6 inwestycji o wartości 196,5 mln. zł. Należą do nich: budowa Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Rybniku, Szpitala Miejskiego w Raciborzu i Szpitala Śląskiego w Cieszynie. W 2001 roku zakończono budowę kuchni Szpitala Neuropsychiatrycznego w Lublińcu i budowę Wojewódzkiego Szpitala w Częstochowie.

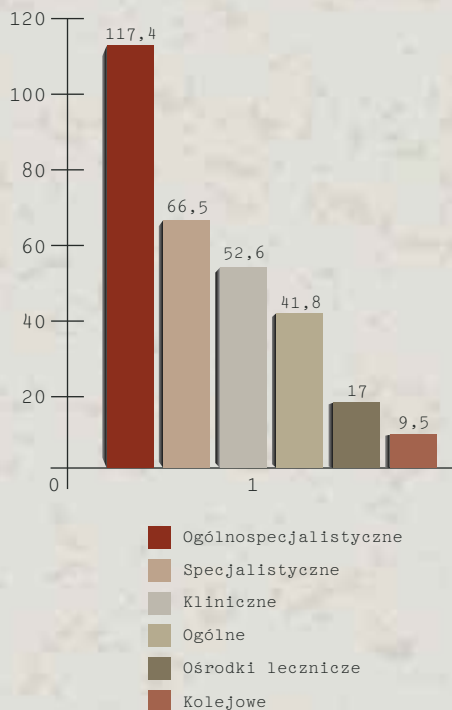
W pierwszej kadencji Zarządu Województwa zakończono trwające często kilkanaście lat inwestycje w szpitalach. W 1999 roku oddano do użytku Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Częstochowie, basen rehabilitacyjny w Ośrodku Rehabilitacji w Kochcicach oraz budynek główny Szpitala Chorób Płuc w Siewierzu. Na początku przyszłego roku zakończona zostanie, trwająca dwadzieścia lat, budowa Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej.

W 2000 roku z inicjatywy Ministerstwa Zdrowia rozpoczęto proces tworzenia Regionalnych Programów Restrukturyzacji w Ochronie Zdrowia. Przygotowanie tych programów odbywało się przy udziale samorządów, kas chorych, zakładów opieki zdrowotnej oraz związków zawodowych. Restrukturyzacja zakładów opieki zdrowotnej przy wsparciu środków pochodzących z budżetu państwa miała doprowadzić do stworzenia spójnego i efektywnego systemu opieki zdrowotnej. Program obejmował szpitale oraz zakłady opieki zdrowotnej, ratownictwo medyczne oraz specjalistyczne lecznictwo ambulatoryjne podległe różnym organom administracji rządowej i samorządowej. Dzięki Regionalnemu Programowi Restrukturyzacji Województwo otrzymało w ciągu ostatnich trzech lat na działania restrukturyzacyjne ponad 60 mln zł.

W 2000 roku Minister Zdrowia przyznał na restrukturyzację służby zdrowia w województwie śląskim 41,2 mln zł. Po zmianie rządu w 2001 roku Rada Ministrów wstrzymała jednak finansowanie tego programu. Mimo zdecydowanego stanowiska Zarządu Województwa do śląskich szpitali i przychodni trafiła zaledwie jedna szóstka tej kwoty. W 2002 roku minister zdrowia przyznał kolejne 11,2 mln zł na realizację 71 przedsięwzięć, z czego 8 mln zł zostanie przeznaczone na inwestycje, natomiast 3,3 mln zł na restrukturyzację zatrudnienia. W latach 1999–2002 Województwo Śląskie dokonało serii przekształceń w zakładach opieki zdrowotnej, mając na celu podwyższenie jakości świadczonych usług medycznych.

Sejmik Województwa podjął szereg uchwał, w wyniku których uporządkowana zostanie struktura służby zdrowia w województwie. Placówki świadczące podstawowe usługi medyczne przekazywane są miastom, a szpitale kliniczne – Śląskiej Akademii Medycznej. W wyniku tych przekształceń powstanie przejrzysty układ – usługi podstawowe, najczęściej świadczone, realizowane będą najbliżej pacjenta – w placówkach miejskich i powiatowych. Bardziej złożone problemy medyczne będą domeną placówek specjalistycznych – ich organem założycielskim będzie Województwo.

Pacjenci w szpitalach województwa śląskiego w 2001 roku (dane w tys.).

Najwyższy poziom kompetencji reprezentować będą szpitale kliniczne. W ramach tej koncepcji przekazano miastu Częstochowa - Obwód Lecznictwa Kolejowego oraz Stację Pogotowia Ratunkowego, miastu Bytom - Szpital Specjalistyczny nr 1, gminie Jaworze - Beskidzki Zakład Leczniczo-Rehabilitacyjny, natomiast Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach - Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu i Szpital Specjalistyczny w Zabrze.

Działania te oznaczają również racjonalizację istniejącej, często bardzo rozbudowanej struktury placówek medycznych. Porządkując ją wyłączono z dotychczas istniejących jednostek takie oddziały, które de facto funkcjonowały samodzielnie i mogą z powodzeniem utrzymać się na rynku usług medycznych. W ramach tych działań utworzono Zakład Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą w Częstochowie (wyłączony ze struktury Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie), Dziecięcy Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Bucze” w Górkach Wielkich (na bazie Oddziałów Dziecięcych Beskidzkiego Zespołu Leczniczo-Rehabilitacyjnego w Jaworzu) oraz Śląskie Centrum Rehabilitacji w Ustroniu (utworzone na bazie zamiejscowego Oddziału Centrum Rehabilitacji „Repty” w Tarnowskich Górach).

Celem regionalnej polityki ochrony zdrowia realizowanej przez Samorząd Województwa jest zdrowie mieszkańców. Jej realizacja prowadzona w skali województwa przyczyniła się do poprawy jakości i dostępności do usług medycznych.

Edukacja dla przyszłości

Pod względem liczby studentów (1,7 mln) województwo śląskie zajmuje drugie miejsce w Polsce, po województwie mazowieckim. Region cechuje duży odsetek młodzieży uczącej się w średnich szkołach zawodowych (66%). Doświadczenia rozwiniętych regionów uczą, że dynamikę rozwoju osiąga się dzięki wysokiemu poziomowi wykształcenia.

Podniesienie poziomu wykształcenia jest jednym z głównych priorytetów rozwoju województwa. Nastąpi to dzięki zmianie profilu i rozbudowie systemu szkolnictwa średniego i wyższego oraz poszerzeniu skali i zasięgu przekwalifikowań zawodowych i doksztalcania zawodowego. Wspierane są inicjatywy organizacji pozarządowych, dofinansowywane projekty związane z edukacją regionalną oraz fundowane stypendia dla uczniów i studentów.

Województwo Śląskie prowadzi 44 placówki oświatowe. Są to: 4 kolegia nauczycielskie, 9 nauczycielskich kolegiów języków obcych, 4 wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycieli, 2 wojewódzkie biblioteki pedagogiczne wraz z 28 filiami, 16 szkół medycznych, 2 szkoły ponadpodstawowe kształcące pracowników socjalnych oraz 7 zespołów szkół specjalnych przy ośrodkach sanatoryjnych. Studia w kolegiach nauczycielskich i nauczycielskich kolegiach języków obcych kończą się uzyskaniem licencjatu. Dzięki porozumieniom z uczelniami wyższymi absolwenci mogą kontynuować studia magisterskie na uczelniach patronackich. W kolegiach tych kształcą się przyszli nauczyciele matematyki, informatyki, wychowania fizycznego i zdrowotnego, nauczania początkowego, resocjalizacji i pedagogiki. W latach 1999-2002 poszerzono ofertę kształcenia o edukację artystyczną, język polski oraz pedagogikę specjalną z informatyką.

W nauczycielskich kolegiach języków obcych kierunki kształcenia obejmują język angielski, francuski, niemiecki i włoski. Program zmian w kolegiach nauczycielskich prowadzony przez Zarząd Województwa doprowadził do zwiększenia liczby słuchaczy z 3396 w 1999 roku do 5512 w roku 2002. Przekształceniom ulegają też szkoły medyczne,

uruchamiane są nowe kierunki. W wyniku tych zmian w Częstochowie, Katowicach, Lublińcu, Raciborzu, Rudzie Śląskiej, Rybniku, Sosnowcu i Zawierciu liczba słuchaczy zwiększyła się z 3412 w 1999 roku do 3675 w roku 2002.

W ramach Kontraktu Wojewódzkiego realizowane są trzy inwestycje oświatowe. Jest to adaptacja budynku dla potrzeb Kolegium Nauczycielskiego w Bielsku-Białej (0,3 mln zł), rozbudowa siedziby Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie (3,7 mln zł) oraz rozbudowa Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bogumińku (1 mln zł).

Zarząd Województwa Śląskiego udziela dotacji na przedsięwzięcia edukacyjne. W drodze konkursu wyłaniane są te z nich, które posiadają zasięg i znaczenie regionalne. Wspierany jest rozwój uzdolnień dzieci i młodzieży oraz dofinansowywane są sesje i sympozja naukowe. W ciągu trzech lat dofinansowano 102 takie działania na kwotę 304 tys. zł. W sierpniu 2002 roku Zarząd Województwa po raz pierwszy ogłosił konkurs stypendialny dla najzdolniejszych uczniów i studentów. Na stypendia przeznaczono 50 tys. zł.

Wynikiem działania Samorządu Województwa w pierwszej kadencji jest wzrost liczby uczniów i słuchaczy placówek oświatowych. Osiągnięto to dzięki modernizacji bazy oświatowej, a także przystosowaniu profilu nauczania do warunków, jakie stawia współczesny rynek pracy.

Wspieranie kultury

Województwo Śląskie jest obszarem wielokulturowym, ukształtowanym przez ludność pochodzenia polskiego, niemieckiego, czeskiego oraz żydowskiego.

Cechą charakterystyczną regionu jest zróżnicowanie historyczne i kulturowe. Tworzą go Górny Śląsk, Zagłębie, Beskid Śląski i Żywiecki oraz ziemia częstochowska.

Ważnym zadaniem jest wspieranie rozwoju kultury oraz ochrona jej dziedzictwa. Samorząd Województwa jest organizatorem 18 instytucji kultury. Należą do nich muzea, teatry, instytucje muzyczne oraz biblioteki. Ich działalność w istotny sposób wpływa na rozwój województwa. Od początku 1999 roku do czerwca 2002 roku z oferty kulturalnej skorzystało ponad 4 mln osób. Wiele imprez organizowanych przez instytucje kultury posiada ogólnopolskie oraz międzynarodowe znaczenie.

Samorząd Województwa prowadzi sześć instytucji muzealnych. Od 1999 roku zorganizowały one 350 wystaw czasowych, ponad 600 imprez, opublikowały 728 różnego rodzaju wydawnictw. Muzea odwiedziło 981 tys. osób. Województwo Śląskie może poszczycić się jedną z najnowocześniejszych bibliotek w Europie – Biblioteką Śląską w Katowicach. Od 1999 roku korzysta z jej zbiorów 68 681 czytelników. Z wypożyczalni korzystano 1,5 mln razy.

Instytucjami artystycznymi Województwa Śląskiego są Teatr Śląski w Katowicach, Teatr Rozrywki w Chorzowie, Opera w Bytomiu, Filharmonia w Katowicach oraz Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” z siedzibą w Koszęcinie. Ich działalność to ponad 3720 przedstawień i koncertów, z których 227 odbyło się poza granicami kraju. Uczestniczyło w nich ponad 2 mln widzów.

Od początku kadencji wprowadzono różne formy finansowego wsparcia i promocji dla osób tworzących i upowszechniających kulturę oraz środowisk proponujących projekty w tej dziedzinie. Są to przede wszystkim organizacje pozarządowe oraz instytucje kultury. W 2002 roku zakończono budowanie regionalnego mecenatu, ustanawiając stypendia twórcze.

Konkurs na dofinansowanie projektów w dziedzinie kultury organizowany jest rokrocznie. W jego ramach dotowane są

festiwale, konkursy, przeglądy, konferencje, kursy, seminaria, wystawy oraz inne imprezy o dużym znaczeniu dla rozwoju i upowszechniania kultury w regionie. Dofinansowane są działania związane z promocją dziedzictwa kulturowego, niekomercyjnymi wydawnictwami, a także z edukacją kulturalną dzieci i młodzieży oraz amatorskim ruchem artystycznym. W latach 1999–2002 na 620 projektów przekazano łączną kwotę ponad 2,2 mln zł.

Dotacje do imprez kulturalnych stanowią inną formę wsparcia inicjatyw i imprez o znaczeniu regionalnym. W latach 1999–2002 przyznano 387 tys. zł dotacji na realizację 33 inicjatyw. Dotacje otrzymały m.in. Międzynarodowy Festiwal Teatralny A Part, Festiwal Muzyki Wokalnej oraz Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Na Granicy”.

Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego „Złota Maska” jest prestiżowym wyróżnieniem przyznawanym ludziom teatru za szczególne osiągnięcia artystyczne. Marszałek Województwa Śląskiego przyznaje Złote Maski od 1999 roku. W czasie pierwszej kadencji wręczono je 24 artystom.

Nagroda im. Karola Miarki jest uhonorowaniem działalności osób upowszechniających kulturę i naukę oraz wnoszących trwałe, humanistyczne wartości do kultury narodowej. Nagrody przyznawane są od roku 1983. Od czterech lat nagrodę przyznaje i funduje Marszałek Województwa Śląskiego. Doceniono w ten sposób Marcelę Antoniewicz, Janinę Marcinkową, ks. abp Damiana Zimonia, Antoniego Halora, Alojzego Kopoczka, Krzysztofa Wielguta, Antoniego Gładysza, Wiesława Głowacza oraz Andrzeja Jana Zakrzewskiego.

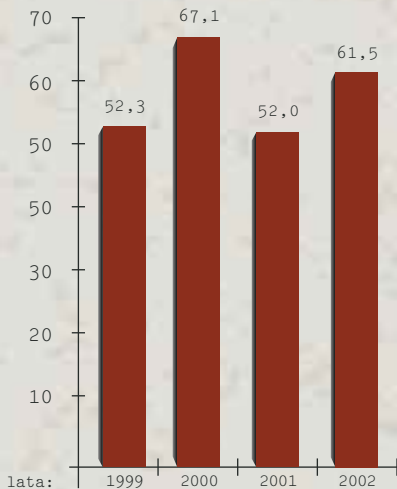
Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego dla Młodych Twórców przyznawana jest od 2000 roku za wybitne osiągnięcia twórcze osobom, które nie przekroczyły 35 roku życia. Dotychczas otrzymało je 6 osób.

Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego za upowszechnianie kultury jest przyznawana od 2000 roku. Otrzymali ją Regina Rok, Kazimierz Fober, Jerzy Lewczyński, Jadwiga Jurasz, Stanisława Łopuszańska i Zofia Dytko. Marszałek Województwa obejmuje także patronatami honorowymi wydarzenia kulturalne, mające szczególne znaczenie dla regionu. Należały do nich m.in. wystawa prac Kazimierza Sichulskiego ze zbiorów Lwowskiej Galerii Sztuki w Muzeum Śląskim, Jubileusz 100-lecia Opery Śląskiej, IV Ogólnopolski Przegląd Sztuki Reżyserskiej oraz XVI Dni Muzyki Wokalnej.

Wiele uwagi przywiązuje się także do promocji regionu w kraju i poza jego granicami. Województwo uczestniczyło w najważniejszych imprezach promujących Polskę pokazując dokonania naszych twórców i zespołów. Do największych imprez należały Światowa Wystawa EXPO 2000 w Hanowerze, Rok Polski w Belgii (2001) oraz w Austrii i w Hiszpanii (2002). Dorobek kulturalny był prezentowany w regionach, z którymi zawarto porozumienia. Prezentacje miały miejsce w Kraju Morawsko-Śląskim (Czechy), w Bratysławie (Słowacja) oraz w Okręgu Suceava (Rumunia). Śląscy artyści występowali w Chinach, Hiszpanii, Włoszech, Maroku, Meksyku, Holandii i w Niemczech. Coraz częściej organizowane są wspólne przedsięwzięcia, szczególnie w pasie przygranicznym.

Placówki kulturalne są sukcesywnie remontowane i modernizowane. Na odbudowę Opery Śląskiej w Bytomiu przeznaczono 6,5 mln zł. Pałac w Koszęcinie, w którym ma powstać Śląskie Centrum Edukacji Regionalnej, otrzymał 300 tys. zł. Do innych inwestycji związanych z kulturą należy kompleksowy remont Teatru im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, Filharmonii Śląskiej i Zamku Sułkowskich w Bielsku-Białej. W 2002 roku zakończono budowę Centrum Kultury Filmowej w Jastrzębiu Zdroju.

Wydatki województwa
na kulturę

Dla sportu

Województwo Śląskie posiada bogate tradycje sportowe. Coraz więcej mieszkańców korzysta z aktywnych form wypoczynku. Zarząd Województwa zajmuje się wspieraniem rozwoju kultury fizycznej i sportu, tworzeniem odpowiedniej bazy sportowej, a także wspieraniem organizacji sportowych. Województwo współpracuje z ponad 60 wojewódzkimi organizacjami sportowymi. Należą do nich związki reprezentujące poszczególne dyscypliny sportu, wojewódzkie stowarzyszenia kultury fizycznej oraz aerokluby. W latach 1999–2002 organizacjom tym przekazano 14,9 mln zł. Region realizuje też działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa nad wodą i w górach. W działaniach tych uczestniczą 3 jednostki: Beskidzkie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Beskidzkie Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe oraz Grupa Jurajska GOPR. Otrzymały one dofinansowanie w wysokości 587 tys. zł.

Wspierane są imprezy sportowe rangi ogólnopolskiej oraz międzynarodowej. W ostatnich czterech latach przeznaczono na ich organizację ok. 2 mln zł. Dofinansowanie otrzymały m.in. Polonijne Igrzyska Zimowe w roku 2000, VI Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w sportach letnich „Śląsk 2000” oraz VII Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w sportach zimowych „Beskidy 2001”. Dofinansowywana jest działalność klubów sportowych. Odbywa się to poprzez organizację konkursów na dofinansowanie projektów w dziedzinie kultury fizycznej i sportu. W mijającej kadencji na realizację 561 z nich przekazano 2,2 mln zł.

Bardzo istotną formą wsparcia rozwoju sportu jest „Wojewódzki program rozwoju bazy sportowej do 2005 roku”, który jest realizowany ze środków pochodzących z dopłat do gier liczbowych. W ciągu ostatnich czterech lat dofinansowano budowę i remont 140 obiektów sportowych, wydając na to 72,2 mln zł. Na terenie całego regionu powstały nowe boiska, stadiony i hale sportowe.

Samorząd Województwa Śląskiego dofinansowuje Stadion Śląski w Chorzowie. Jest to największy obiekt sportowy w Polsce. Mieści on 48 - tysięczną widownię. Odbywają się tu imprezy sportowe i kulturalne najwyższej rangi. W roku 2001

były to mecze eliminacyjne drużyny narodowej z Ukrainą i Norwegią do Piłkarskich Mistrzostw Świata w Korei i Japonii. We wrześniu 2002 roku miało miejsce Grand Prix Europy na Żużlu. Modernizacja i remont stadionu jest jedną z największych inwestycji kontraktu wojewódzkiego. W latach 1999-2002 przeznaczono na ten cel 91,4 mln zł. Oprócz tego Zarząd Województwa przeznaczył 2,7 mln zł na wydatki bieżące związane z jego utrzymaniem.

Ograniczanie skutków bezrobocia

W okresie restrukturyzacji regionu, wzrostu innowacyjności, zmian w poszczególnych branżach, a także przy zanikaniu pewnych gałęzi przemysłu duże znaczenie ma przeciwdziałanie bezrobociu. Samorząd Województwa śląskiego realizuje za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy zadania dotyczące rozwoju usług poradnictwa i informacji zawodowej, badań i analiz rynku pracy, organizowania pośrednictwa pracy oraz planowania i podejmowania przedsięwzięć obejmujących szkolenia bezrobotnych i kształcenie zawodowe.

W celu przeciwdziałania bezrobociu utworzono Obserwatorium Rynku Pracy. Wyniki badań przez nie prowadzonych pozwalają dostosować system kształcenia i doskonalenia zawodowego do aktualnych potrzeb rynku. Jak również prognozować zmiany na rynku pracy. Obserwatorium przeprowadziło analizy dotyczące struktury bezrobocia, sytuacji nauczycieli na rynku pracy oraz skutków reformy górnictwa. W październiku 2002 roku zakończono prace nad diagnozą rozwoju branż turystycznej.

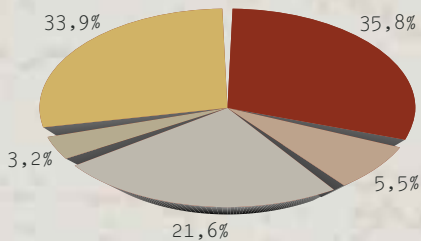
Biura Promocji Zatrudnienia działają w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie. Ich głównym zadaniem jest pośrednictwo i doradztwo personalne zarówno dla poszukujących pracy, jak i pracodawców. Biura zajmują się pozyskiwaniem ofert pracy oraz ich upowszechnianiem, pośrednictwem pracy dla pełniących zastępczą służbę wojskową. Zawierają również umowy dotyczące pracy za granicą. Ich oferta cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Od października 2001 roku do czerwca 2002 roku do BPZ trafiło około 65 tys. osób. Zainteresowani mogli skorzystać z 6231 ofert zatrudnienia. Udostępniono około 19 tys. ofert pracy z powiatowych urzędów pracy i Departamentu Współpracy z Zagranicą MPiPS. Biura zawarły 18 853 umowy o pracę za granicą.

Od 1 października 1997 roku działa Centrum Metodyczne Poradnictwa Zawodowego i Promowania Przedsiębiorczości.

Jest jedyną w województwie placówką, stanowiącą zaplecze metodyczne dla urzędów pracy. W jego strukturze funkcjonuje 5 jednostek w Katowicach, Bielsku-Białej, Częstochowie i Sosnowcu. Oferta centrum skierowana jest zarówno do osób bezrobotnych, poszukujących pracy, jak i pracodawców. Centrum poszerza swoją ofertę starając się wyjść naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców. Od 1998 roku do czerwca 2002 roku z jego oferty skorzystało 60 348 osób, w tym z informacji zawodowej - 32 498 osób, z poradnictwa zawodowego - 21 589 osób. Dużą popularnością cieszą się badania pomagające ustalić predyspozycje zawodowe (9876 osób).

Ważnym elementem działania jest poradnictwo dla poszukujących pracy prowadzone przez Biuro Inicjatyw i Promowania Przedsiębiorczości. Pomaga ono w podjęciu własnej działalności gospodarczej. Od 1999 roku do pierwszej połowy 2002 roku z usług biura skorzystało 4058 osób, udzielono ponad 3617 porad indywidualnych. W grupowych spotkaniach informacyjnych dotyczących prowadzenia własnej działalności gospodarczej uczestniczyło 441 osób.

Bezrobocie wg. poziomu wykształcenia

- Gimnazjalne i poniżej gimnazjalnego
- Zasadnicze zawodowe
- Średnie ogólnokształcące
- Policealne i średnie zawodowe
- Wyższe

Bezpieczeństwo socjalne

Niekorzystnym zjawiskiem towarzyszącym restrukturyzacji terenów przemysłowych województwa jest ubożenie mieszkańców. W 2001 roku w województwie śląskim pomocy społecznej udzielono 516 tys. osób. Do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej zmusza najczęściej bezrobocie, ubóstwo oraz problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Samorząd Województwa Śląskiego prowadzi regionalną politykę społeczną. Do tego celu został powołany Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, który realizuje zadania dotyczące pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prowadzi działania na rzecz ludzi niepełnosprawnych.

Do podstawowych zadań ROPS należy m.in. stworzenie zintegrowanego systemu pomocy społecznej oraz wzmocnienie trwałości rodziny i wspieranie jej rozwoju. Realizacja tych celów wymaga aktywizacji i integracji społeczności lokalnych na rzecz rodzin poprzez wsparcie zarówno działań instytucji, jak i inicjatyw mieszkańców. ROPS zajmuje się także diagnozowaniem zjawisk i problemów społecznych. Określone w ten sposób zalecenia stanowią podstawę do opracowywania konkretnych programów. Są one realizowane przez organizacje pozarządowe, a skierowane do osób i rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej - dotkniętych długotrwałym bezrobociem, ubóstwem, niepełnosprawnością lub uzależnieniem. Organizacje pozarządowe wybierane są w drodze konkursów ogłaszanych przez zarząd województwa. W latach 1999-2002 Zarząd Województwa Śląskiego dofinansował 464 przedsięwzięcia socjalne, przeznaczając na ten cel 6,4 mln zł. ROPS organizuje także doskonalenie zawodowe osób zajmujących się pomocą społeczną, systematycznie poszerzając ofertę różnorodnych form kształcenia. Od 2000 roku do czerwca 2002 uczestniczyło w nich 6 tys. osób.

Z inicjatywy ROPS realizowany jest Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którego celem jest ograniczenie spożycia napojów alkoholowych oraz zapobieganie społecznym skutkom ich nadużywania. Udziela się pomocy

terapeutycznej, realizuje programy profilaktyczne oraz wspiera rodziny z problemem alkoholowym. Na realizację programu przeznaczono 1 mln zł. W 2001 roku opracowano raport o stanie działań i zasobów w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie śląskim. ROPS prowadzi także cykliczne szkolenia dla osób działających na rzecz budowania systemu wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym.

ROPS współdziała aktywnie w realizacji innych programów. Do najważniejszych należy uczestnictwo w pracach komitetu konsultacyjnego projektu Wspólnota Brytyjskiego Funduszu Know-How. Celem projektu, realizowanego w latach 2000-2002, było łagodzenie negatywnych skutków społecznych restrukturyzacji w powiecie rybnickim i wodzisławskim. ROPS zrealizował również projekt „Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej niepełnosprawnych mieszkańców województwa śląskiego” wraz ze Śląskim Forum Organizacji Socjalnych KAFOS, bytomskim kołem Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym oraz Parytetowym Związkiem Socjalnym Północnej Nadrenii-Westfalii. Przy współpracy z Regionem Nord-Pas de Calais wspierana jest działalność instytucji społecznych w rewitalizowanych dzielnicach miast.

ROPS we współpracy z regionami organizuje kształcenie i doskonalenie kadr pomocy społecznej. Tworzony jest również program kształcenia dla osób zajmujących się zmniejszaniem negatywnych skutków społecznych w przekształcanych obszarach miejskich. Specjaliści z departamentu Bas-Rhin pomagają w tworzeniu systemu pomocy społecznej dla osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Współpraca w Północną Nadrenią-Westfalią obejmuje działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Drogi: szybko i bezpiecznie

A tuteż województwa śląskiego jest położenie na skrzyżowaniu międzynarodowych szlaków komunikacyjnych przecinających kontynent z południa na północ i ze wschodu na zachód. Na terenie województwa znajduje się 19 783 km dróg publicznych, z których 1220 km to drogi wojewódzkie. Województwo utrzymuje 314 mostów i wiaduktów.

Samorząd Województwa Śląskiego tworzy warunki działania oraz nadzoruje funkcjonowanie systemów komunikacyjnych i transportowych w regionie. Dąży także do zintegrowania komunikacji pasażerskiej na obszarze aglomeracji górnośląskiej.

W budżecie województwa z roku na rok wzrastają nakłady na komunikację i transport. W 1999 roku było to 193,7 mln zł, a w czerwcu 2002 już 296 mln zł. W mijającej kadencji na utrzymanie, remont i modernizację dróg wydano 176,8 mln zł. Do największych inwestycji komunikacyjnych należy budowa Drogowej Trasy Średnicowej oraz modernizacja linii tramwajowych na terenie aglomeracji. Licząca 31 km DTŚ połączy Gliwice, Zabrze, Rudę Śląską, Świętochłowice, Chorzów i Katowice. W latach 1999-2002 nakłady na jej budowę wyniosły 556,3 mln zł. W 2001 roku oddano do ruchu kolejny odcinek trasy, który umożliwił przejazd z Katowic do Rudy Śląskiej. Do zakończenia prac na trasie DTŚ-Wschód o długości 13 km, pozostało zamknięcie odcinka w Katowicach. Równocześnie trwają intensywne przygotowania do budowy DTŚ-Zachód o długości 18 km. Zarząd województwa śląskiego pełni rolę koordynatora tej inwestycji. Budowa DTŚ finansowana jest z kredytu Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz ze środków rządowych.

W aglomeracji górnośląskiej Samorząd Województwa modernizuje infrastrukturę tramwajową. W jej ramach przeprowadzono m.in. remonty torowisk na trasie z Katowic do Bytomia. Na tym odcinku włączono do ruchu 17 nowoczesnych tramwajów niskopodłogowych typu Karlik.

Oprócz środków budżetowych Zarząd Województwa pozyskuje środki na budowę i modernizację dróg z funduszy europejskich. Mijająca kadencja pozwoliła na pozyskanie 221 mln euro na budowę m.in. drogi łączącej lotnisko w Pyrzowicach z drogą krajową nr 1 oraz budowę obwodnicy w Pszczyńcu i Ustroniu.

Utworzenie zintegrowanego systemu komunikacji zbiorowej ułatwi mieszkańcom korzystanie z sieci transportu publicznego. Z sieci komunikacyjnej Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP korzysta większość mieszkańców naszego regionu. Według szacunków KZK GOP przewozi miesięcznie ok. 31 mln pasażerów, a drugi największy przewoźnik Regionalne Kolejowe Przewozy Pasażerskie - 2,5 mln. W mijającej kadencji zarząd województwa przekazał KZK GOP 121,7 mln zł na integrację komunikacji. Dzięki tym środkom w 2000 roku wprowadzono wspólny bilet w komunikacji autobusowej i tramwajowej, a w roku 2002 wspólny bilet ATP (autobus-tramwaj-pociąg), który umożliwia podróżowanie w aglomeracji pociągami osobowymi oraz komunikacją autobusową i tramwajową organizowaną przez KZK GOP.

Od 2002 roku Województwo Śląskie organizuje i dotuje regionalne przewozy kolejowe. Dotacją przekazywaną przez samorząd w roku 2002 objęto ok. 160 pociągów kursujących na 25 trasach. W 2001 roku kwota dotacji do kolejowych przewozów regionalnych wyniosła 16 mln zł. W roku 2002 będzie to już 30,7 mln zł, z czego 27,7 mln zostanie przeznaczonych na dofinansowanie przewozów regionalnych, natomiast 3 mln na zakup pojazdów szynowych.

Nowoczesne rolnictwo

Obszary wiejskie województwa śląskiego zajmują 4784 km². Stanowi to 38,9% powierzchni regionu. Zamieszkiwane są przez ok. 334 tys. osób (6,9% ludności województwa). Tereny rolnicze są jednak rozdrobnione. Przeciętna powierzchnia gospodarstwa wynosi 3,7 ha. Na 54% pól uprawia się zboże. Ogranicza się uprawy roślin przemysłowych, a także nasiennych. Równocześnie obserwuje się stały wzrost powierzchni nieuprawianych. Rolnictwo w województwie charakteryzuje się wysoką wydajnością. W roku 2000 średnia wydajność z hektara była prawie o 18% wyższa od średniej krajowej.

Samorząd Województwa wspiera inwestycje związane z modernizacją rolnictwa. Duże znaczenie ma tworzenie rynków rolno-spożywczych. W październiku 2000 roku rozpoczęto realizację pierwszego komponentu Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich. Województwo Śląskie otrzymało 895 tys. euro na tworzenie nowych miejsc pracy oraz poprawę jakości życia na terenach wiejskich. Dofinansowano budowę 7 dróg i 3 instalacji sanitarnych. W ramach PAOW z początkiem 2003 roku uruchomiony zostanie Ogólnopolski Program Szkoleniowy dla Samorządów. Jego celem jest rozwijanie praktycznych umiejętności samorządowców w zakresie planowania i wdrażania projektów w różnych dziedzinach działalności samorządu terytorialnego.

Województwo Śląskie prowadzi także działania na rzecz promocji producentów oraz przetwórców spożywczych. Współorganizuje konkurs Śląski Znak Jakości w Branży Spożywczej oraz współuczestniczy w organizacji ogólnopolskiego konkursu o tytuł Polskiego Producenta Żywności. Od 2001 roku organizowane jest Forum Rolnicze Województwa Śląskiego. Służy ono wymianie doświadczeń w rozwiązywaniu problemów związanych z rozwojem rolnictwa i aktywizacją środowisk wiejskich.

Samorząd Województwa jest odpowiedzialny za pobieranie opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej w ramach Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

Zgromadzone w ciągu czterech lat (1999-2002) środki w wysokości 22 mln zł zostały wykorzystane na budowę ok. 507 km dróg dojazdowych do pól, przeprowadzenie badań gleb na obszarze 11 640 ha, rekultywację 40 ha gruntów oraz budowę i renowację zbiorników wodnych o powierzchni 427 ha.

Czyste Środowisko

Stan środowiska naturalnego w naszym regionie jest spowodowany wieloletnią działalnością przemysłową i niewystarczającymi nakładami na infrastrukturę ochrony środowiska. Działania w zakresie ochrony środowiska wymagają realizacji programów regionalnych, które muszą się odbywać przy współpracy samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw oraz funduszy ochrony środowiska. W programach często korzysta się z doświadczeń krajów Europy Zachodniej.

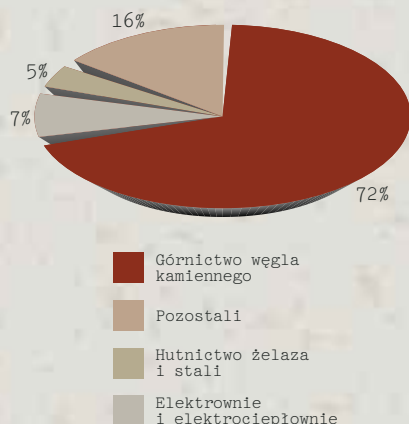
Do najważniejszych opracowanych programów ochrony środowiska należą:

„Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego do 2004 roku oraz cele długoterminowe do roku 2015”, który powstał w ramach międzynarodowego polsko-holenderskiego projektu. Do najważniejszych celów programu należy m.in. polepszenie jakości powietrza, eliminowanie i zmniejszanie skutków awarii przemysłowych, przekształcenie terenów poprzemysłowych i zdegradowanych, racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych oraz ochrona zasobów złóż.

„Kompleksowy program gospodarki odpadami niebezpiecznymi w regionie Polski południowej” – to międzynarodowy polsko-duński wspólny program województwa śląskiego, opolskiego i małopolskiego. Jego celem jest stworzenie na obszarze tych trzech województw zintegrowanego systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Dzięki jego wprowadzeniu w województwie śląskim o ok. 95 tys. ton rocznie zmniejszy się ilość składowanych odpadów niebezpiecznych. System gospodarki odpadami zostanie uruchomiony w 2004 roku. Jego wdrożenie zminimalizuje zagrożenia środowiska i w znacznym stopniu poprawi warunki życia mieszkańców regionu.

„Gospodarka odpadami stałymi w województwie śląskim” – program, który powstał w oparciu o środki pomocowe funduszu Phare, ma na celu dostosowanie sektora gospodarki odpadami komunalnymi w województwie do prawa unijnego oraz rozwiązania instytucjonalne zabezpieczające właściwe zarządzanie gospodarką odpadami w regionie.

Źródła powstawania odpadów

Samorząd Województwa wspiera przedsięwzięcia proekologiczne z wykorzystaniem środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Od przedsiębiorstw za szczególne korzystanie ze środowiska (tzn. zanieczyszczanie powietrza, wody i gleby oraz składowanie odpadów) pobierane są opłaty. Od roku 1999 do czerwca 2002 roku pobrano 744,2 mln zł. Wpływy z opłat pochodzą od 14 tys. firm zarejestrowanych w bazie danych Wydziału Ochrony Środowiska i Infrastruktury. Pieniądze te przekazywane są w całości do narodowego, wojewódzkiego oraz powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska, które przeznaczają je na inwestycje proekologiczne.

Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach, jako instytucja regionalna, jest administratorem 2436 km rzek, 326 km wałów przeciwpowodziowych, 29 zbiorników małej retencji i 3 pompowni powodziowych. Buduje i modernizuje obiekty przeciwpowodziowe, zajmuje się ich utrzymaniem. Zarząd Melioracji brał udział w opracowywaniu rządowych programów ochrony przeciwpowodziowej - „Odra 2006” i „Wisła”. Opracowuje także inne programy związane z utrzymaniem urządzeń wodnych i ochroną przeciwpowodziową m.in. „Program małej retencji wodnej” czy „Koncepcję ochrony przeciwpowodziowej miasta Raciborza”. Na realizację tych zadań w latach 1999-2002 województwo przeznaczyło 46 mln. zł. Została ona przeznaczona na m.in. na budowę i modernizację obwałowań Raciborza. Odbudowano również zniszczenia powodziowe wałów na długości 72,34 km i rzekach na długości 483,52 km o łącznej wartości 127,3 mln zł.

W ramach kontraktu wojewódzkiego w roku 2000 zakończono budowę rurociągu Goczałkowice - Strumień. Prowadzona jest również modernizacja Zakładów Produkcji i Uzdatniania Wody w Goczałkowicach. W efekcie tych inwestycji w sposób zasadniczy poprawi się jakość produkowanej tam wody.

Fundusze europejskie

Polska jako kraj kandydujący do członkostwa w Unii Europejskiej został objęty programami wsparcia, do których należą Phare, ISPA i SAPARD. Są one realizowane m.in. przez samorzady województw oraz samorzady lokalne. Województwo śląskie jest obszarem, który ze względu na pozycję wśród rozwijających się regionów Europy oraz proces restrukturyzacji, objęty został najważniejszymi programami rozwoju regionalnego. Ich celem jest zmniejszenie dystansu rozwojowego do innych regionów europejskich oraz wdrożenie zasad i mechanizmów polityki regionalnej.

Zarząd Województwa Śląskiego jest odpowiedzialny za negocjacje z Unią Europejską, przygotowanie programów oraz wybór projektów przygotowanych przez gminy i powiaty. Dotyczyło to programów Phare 2001 i 2002 Spójność społeczno – gospodarcza oraz Phare CBC 2000 i 2001 Rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz zasobów ludzkich.

Specjalny Program Przygotowawczy Phare SPP był pierwszym programem realizowanym w województwie śląskim. Wspierał on przygotowanie strategii i programu rozwoju regionalnego. Dzięki niemu powstał Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego. Opracowano także ekspertyzy dotyczące sektora małych i średnich przedsiębiorstw na rynku pracy, transferu technologii i ochrony środowiska. W ramach programu SPP utworzono Regionalne Centrum Transferu Technologii.

Celem programu Phare Inicjatywa (Fundusz Dotacji Lokalnych) było łagodzenie negatywnych skutków społecznych restrukturyzacji przemysłu ciężkiego. Utworzono nowe miejsca pracy, prowadzono działania dotyczące rozwoju MŚP, innowacji i transferu technologii, edukacji i rynku pracy, infrastruktury transportowej. Dotychczas sfinansowano 21 przedsięwzięć. Łączna kwota dotacji w ramach programu wynosi 9,9 mln euro.

Programy Phare 2000 i 2001 Spójność społeczno-gospodarcza mają na celu pomoc dla sektora MŚP oraz rozbudowę dróg. W ramach realizacji programów Województwo Śląskie otrzyma 56,2 mln euro.

W ramach programu Phare 2000 Zarząd Województwa Śląskiego przygotował projekty regionalne. Najważniejszym z nich jest budowa drogi ekspresowej łącząca lotnisko Katowice w Pyrzowicach z drogą krajową nr 1 (17,5 mln euro). Rozwój sektora MŚP uzyskał wsparcie w wysokości 13,7 mln euro. Pieniądze zostały przeznaczone na rozwój eksportu i inwestycji, uzbrojenie terenów i małe inwestycje infrastrukturalne pod działalność MŚP. W ramach programu Phare 5,8 mln euro przeznaczono na szkolenia dla osób zagrożonych bezrobociem i kadry zarządzającej MŚP.

W ramach programu Phare 2001 zostanie wybudowana obwodnica w Pszczynie i Ustroniu (11,5 mln euro). W Tychach powstanie strefa aktywności społeczno-gospodarczej (3 mln euro), w Cieszynie Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości (2 mln euro). Na opracowanie regionalnej strategii zatrudnienia oraz szkolenia dla zagrożonych bezrobociem i pracowników samorządowych zostanie przeznaczonych 2,3 mln euro. W ramach Phare 2001 przewidziano tzw. program horyzontalny, w ramach którego dodatkowe wsparcie uzyska sektor MŚP. Obejmuje on pomoc inwestycyjną oraz szkoleniowo - doradczą dla firm (1,9 mln euro).

Phare CBC 2000 i 2001 wspiera działania i współpracę przygraniczną. W latach 2001-2003 zmodernizowane zostaną drogi do przejść granicznych w okolicach Cieszyna. Program skoncentruje się również na rozwoju gospodarczym regionów przygranicznych oraz przygotowaniu do korzystania z funduszy strukturalnych UE. Natomiast w latach 2002-2004 unowocześniony zostanie układ komunikacyjny w okolicy przejścia granicznego Chałupki-Bohumin.

PRELUDE jest projektem naukowo-badawczym realizowanym pod patronatem Komisji Europejskiej. Jego celem projektu jest wspieranie lokalnego i regionalnego rozwoju technologii cyfrowej w Europie oraz wzmacnianie struktur społeczeństwa informacyjnego. Konsorcjum PRELUDE tworzy 9 regionów europejskich. W województwie śląskim do udziału w projekcie zaproszono władze samorządowe, uczelnie, jednostki badawczo-rozwojowe i przedsiębiorstwa sektora IT.

Zarząd Województwa zajmuje się zbieraniem wniosków do funduszy strukturalnych. Opracowana do tego celu elektroniczna baza danych Partner jest jedynym tego typu systemem informatycznym w Polsce. Zgłoszenie projektu dokonuje się za pomocą elektronicznych formularzy.

Obecnie w województwie śląskim trwają prace nad przygotowaniem Regionalnego Programu Operacyjnego. Będzie on komponentem Narodowego Planu Rozwoju, który stanowić będzie podstawę negocjacji między Polską a Unią Europejską w sprawie przyznania w latach 2004-2006 środków z Funduszy Strukturalnych oraz Funduszu Spójności. Zostaną one uruchomione po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Zgodnie z założeniami Województwo Śląskie może otrzymać w latach 2004-2006 284 mln euro na realizację Regionalnego Programu Operacyjnego. Ponadto może do nas trafić ok. 2 mld euro z Funduszu Spójności oraz tzw. programów sektorowych zarządzanych przez poszczególnych ministrów. Zgodnie z założeniami fundusze europejskie będą wykorzystywane na rozwój infrastruktury, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich oraz rozwoju lokalnego.

Konkurencyjne przedsiębiorstwa

Pobudzanie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, wspieranie wzrostu innowacyjności gospodarki oraz promocja potencjału gospodarczego leży w centrum działań Samorządu Województwa Śląskiego. Działania te są realizowane w znacznej części dzięki środkom Unii Europejskiej. Samorząd współpracuje z organizacjami gospodarczymi w zakresie wspierania rozwoju nowoczesnych technologii. Programami Unii Europejskiej, wspierającymi rozwój sektora MŚP są Phare 2000 Spójność społeczno-gospodarcza, PLATO-Silesia oraz RIS-Silesia.

Phare 2000 Spójność społeczno-gospodarcza umożliwia przedsiębiorstwom dofinansowanie zakupu nowych maszyn i urządzeń, usług doradczych, informacyjnych i technicznych. Budżet tych programów w województwie śląskim wyniesie 6,46 mln euro (w tym z funduszy Unii Europejskiej 4,85 mln euro oraz 1,61 mln euro z budżetu państwa).

Od marca 2002 roku realizowany jest program PLATO-Silesia. Program, którego budżet wynosi 37 tys. euro, obejmuje cykl czternastu spotkań tematycznych dotyczących m.in. zarządzania strategicznego, marketingu, zarządzania personelem, finansów, umiejętności menedżerskich oraz podatków. Jego celem jest utworzenie nowych miejsc pracy oraz zwiększenie efektywności istniejących na rynku firm. W programie bierze udział 105 przedsiębiorstw z województwa śląskiego, które chcą poprawić skutecznie swoją efektywność działania na rynku polskim i zagranicznym.

Zarząd Województwa stwarza warunki sprzyjające rozwojowi nowych technologii. 15 maja 2002 roku zawarto porozumienie z województwami: małopolskim, opolskim i dolnośląskim mające na celu utworzenie strefy zaawansowanych technologii teleinformatycznych. Wzdłuż autostrady A4 powstanie obszar rozwoju technologii IT - „Autostrada firm nowych technologii”. We wrześniu 2001 roku powstało Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii. Wspiera ono działania innowacyjne oraz inicjuje współpracę przedsiębiorstw i placówek naukowo-badawczych.

W wyniku jego działania powstanie System Produktowności Lokalnej (SPL), czyli sieć lokalnych przedsiębiorstw innowacyjnych.

W połowie stycznia 2002 roku rozpoczęto prace nad opracowaniem Regionalnej Strategii Innowacji (RIS-Silesia). W ramach promocji gospodarczej Zarząd Województwa organizuje konferencje i spotkania dla przedsiębiorców polskich i zagranicznych. Corocznie organizowane jest Forum Inwestycyjne „Silesia”. W roku 2001 Zarząd utworzył Centrum Obsługi Inwestora, które pośredniczy w nawiązywaniu kontaktów między samorządami a firmami oraz prowadzi informację gospodarczą. Powołane zostanie Regionalne Forum Innowacyjności jako płaszczyzna wymiany doświadczeń pomiędzy zainteresowanymi podmiotami. Opracowane zostaną projekty przedsięwzięć innowacyjnych realizowanych przy współudziale środków unijnych.

Zarząd Województwa jest również partnerem powstających w Tychach i Gliwicach technoparków – obszarów, na których stworzone zostaną szczególne warunki rozwoju dla nowoczesnych technologii. Władze regionu, miasta i KSSE liczą na to, iż uda się w ten sposób ożywić gospodarkę województwa i przyciągnąć inwestorów z sektora high-tech.

Prowadzenie aktywnej polityki dla ożywienia gospodarki możliwe jest poprzez agencje rozwoju regionalnego i lokalnego. Samorząd Województwa Śląskiego posiada akcje i udziały w pięciu takich agencjach. Udziały posiada też m.in. w Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego (35% akcji), Funduszu Górnośląskim (92,5%) oraz w Górnośląskim Towarzystwie Lotniczym (15%). GARR SA jest angażowany w najważniejsze działania podejmowane na rzecz rozwoju gospodarczego i restrukturyzacji społeczno-ekonomicznej. Świadczy również usługi na rzecz zapewnienia dynamicznego rozwoju województwa, wykorzystując w tym celu dostępne programy pomocowe. Do zadań Funduszu Górnośląskiego SA należy rozwój rynku kapitałowego w regionie poprzez wzmocnienie i tworzenie instytucji rynku kapitałowego, współpraca z samorządami lokalnymi w zakresie prowadzenia wspólnej polityki inwestycyjnej i udział w aktywnej promocji regionu na arenie międzynarodowej. Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA rozwija, modernizuje i zarządza Międzynarodowym Portem Lotniczym Katowice oraz podejmuje działalność w zakresie obsługi ruchu pasażerskiego i towarowego.

Otwarcie na Europę

D o priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Śląskiego należy współpraca z regionami państw Unii Europejskiej, posiadającymi znaczne doświadczenie w działalności samorządowej oraz podobną strukturę gospodarczą i kulturową. Podczas pierwszej kadencji Samorządu Województwa Śląskiego określono kierunki współpracy międzyregionalnej. Naszymi partnerami w Europie są Nord-Pas de Calais (Francja), Północna Nadrenia-Westfalia (Niemcy), Lombardia (Włochy), Walonia (Belgia), Kraj Morawsko-Śląski (Czechy) i Walia (Wielka Brytania). Współpracujemy również z innymi jednostkami administracyjnymi na szczeblu innym niż regiony. Są to departament Bas-Rhin we Francji, prowincja Limburgia we flamandzkiej części Belgii, Suceava w Rumunii, Borsod-Abauj-Zemplen na Węgrzech, Kraj Żyliński na Słowacji oraz Obwód Lwowski i Czerniowiecki na Ukrainie. Województwo wspiera także współpracę transgraniczną realizowaną w ramach euroregionów – Śląsk Cieszyński, Silesia, Beskidy. Przedstawiciele Województwa uczestniczą w pracach komisji międzyrządowych w ramach programów współpracy przygranicznej.

Województwo uczestniczy także aktywnie w pracach międzynarodowych stowarzyszeń regionalnych. Od 2000 roku należymy do Zgromadzenia Regionów Europy (ARE - Assemblée des Regions d'Europe). ARE to forum współpracy międzyregionalnej w Europie. Skupia około 200 regionów z ponad 20 krajów. Zadaniem ARE jest prowadzenie polityki regionalnej, wzmacnianie współpracy między regionami oraz ich roli w budowie struktur europejskich. Współdziałamy także z Radą Gmin i Regionów Europy oraz Izbą Regionów w Kongresie Władz Lokalnych i Regionalnych.

Współpraca międzynarodowa Województwa koncentruje się na zagadnieniach gospodarczych, dotyczących restrukturyzacji, pobudzenia przedsiębiorczości, tworzenia nowych miejsc pracy i zwiększenia konkurencyjności gospodarki. Ważną dziedziną współpracy jest też ochrona środowiska. Do głównych partnerów w tej dziedzinie należy Nord-Pas de Calais, Północna Nadrenia-Westfalia oraz Walia. Współpraca koncentruje się na

uporządkowaniu gospodarki wodnej i ściekowej oraz zagospodarowaniu terenów przemysłowych. Z Północną Nadrenią-Westfalią współpracujemy również przy integracji komunikacji pasażerskiej.

16 września 2002 roku otwarto w Brukseli Biuro Regionalne Województwa Śląskiego. Reprezentuje ono interesy regionu i prowadzi lobbing w instytucjach europejskich, promuje województwo, pozyskuje partnerów do realizacji wspólnych przedsięwzięć. Docelowo będzie reprezentować interesy wielu instytucji działających w regionie m.in. samorządy lokalne, wyższe uczelnie, instytucje finansowe i agencje rozwoju regionalnego. Taki model funkcjonowania biura spotyka się z dużą przychylnością instytucji europejskich.

Dzięki intensywnej współpracy zagranicznej Województwo Śląskie staje się liczącym partnerem w Europie. Efektywnie wykorzystujemy doświadczenia restrukturyzowanych regionów oraz przekazujemy własne. Wynikiem tych działań jest wzrost współpracy gospodarczej, kulturalnej oraz wymiana turystyczna.

Nowy wizerunek

Dzięki promocji Województwa prowadzonej przez władze samorządowe zmianie ulega dotychczasowy wizerunek regionu jako obszaru węgla i stali, zdegradowanego ekologicznie i uboższego kulturowo. Województwo śląskie zaczyna być postrzegane jako region o dużym potencjale rozwojowym, zdolny do konkurencji z innymi regionami europejskimi. Wpływają na to zarówno przeobrażenia gospodarcze, jak i nowoczesna oferta turystyczna. W ostatnim rankingu województw prowadzonym przez Instytut Turystyki z Warszawy, województwo śląskie znalazło się na trzecim miejscu pod względem ilości turystów (po województwach mazowieckim i małopolskim). Według szacunków w roku 2000 region odwiedziło ponad 8 mln turystów z kraju i zagranicy.

Województwo uczestniczy w krajowych i zagranicznych targach turystycznych. Organizacja ekspozycji odbywa się z reguły przy współpracy powiatów i gmin. Partnerem jest też Polska Organizacja Turystyczna. Województwo uczestniczyło do tej pory w ponad 50 imprezach wystawienniczych w kraju i za granicą, m.in. w: Słowacji, Czechach, Niemczech, Portugalii, Wielkiej Brytanii, Belgii, Holandii, Francji, Szwecji, Rosji, we Włoszech, na Węgrzech i Ukrainie. Brano udział też w największych na świecie targach ITB w Berlinie i najbardziej prestiżowych World Travel Market w Londynie.

Wkrótce z inicjatywy Samorządu Województwa powołana zostanie Śląska Organizacja Turystyczna. Łącząc doświadczenia samorządu i firm działających w branży turystycznej zapewni profesjonalną promocję regionu. Doprowadzi do zwiększenia liczby turystów odwiedzających nasze województwo.

Zarząd Województwa wspomaga rozwój turystyki przez dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez organizacje turystyczne. W pierwszej kadencji dofinansowano 80 projektów na kwotę 300 tys. zł. Z pieniędzy tych utrzymuje się szlaki turystyczne, prowadzi szkolenia społecznej kadry turystycznej, organizuje imprezy turystyki kwalifikowanej oraz promuje atrakcje i produkty turystyczne. Dofinansowano m.in. Międzynarodowy Zlot Campingu i Caravaningu w Częstochowie, Ogólnopolski Rajd Turystyki Pieszej po Jurze Krakowsko-Częstochowskiej oraz Ogólnopolski Spływ Kajakowy rzeką Ruda.

W mijającej kadencji największą imprezą promującą region była prezentacja Województwa Śląskiego na światowej wystawie EXPO 2000 w Hanowerze. Stała się ona doskonałą okazją do prezentacji naszego regionu na arenie międzynarodowej. Okazała się dużym sukcesem. W czasie tygodnia śląskiego pawilon polski odwiedziło ponad 100 tys. osób. Sukcesem było także uczestnictwo w festiwalu Europalia 2001 w Belgii. Impreza organizowana rokrocznie od 1960 jest największą prezentacją kultury i sztuki w Europie. W ubiegłym roku festiwal poświęcony był kulturze polskiej. Tygodniowi Artystycznemu Śląska towarzyszyła promocja turystyczna. We wrześniu 2001 roku w Bratysławie odbyły się Dni Promocji Województwa Śląskiego, w Londynie natomiast prezentacja Województwa organizowana wspólnie z Polskim Instytutem Kultury, Funduszem Górnośląskim SA oraz Polskim Ośrodkiem Informacji Turystycznej w Londynie.

Najważniejszą imprezą promocyjną w roku 2002 są Dni Kultury Województwa Śląskiego w Północnej Nadrenii-Westfalii, które rozpoczną się w październiku i potrwają do wiosny.

Co dalej?

Przez cztery lata osiągnęliśmy wiele, wciąż jednak jesteśmy na początku drogi. Zbudowane zostały podwaliny samorządności, nawiązaliśmy współpracę z wieloma partnerami w regionie, w kraju i poza jego granicami, jesteśmy poważani w Europie, udało się nam pogodzić w silnym organizmie wiele kulturowych i gospodarczych różnorodności.

O wielu istotnych dla nas sprawach decydujemy teraz u siebie. Samorządność to takie rozdzielenie uprawnień między różnymi organami administracji, w którym najczęściej spraw rozwiązywanych jest najbliżej obywatela - w gminie, powiecie i województwie. To także podjęcie odpowiedzialności za teraźniejszość i przyszłość - naszą, naszych bliskich i miejsca, w którym żyjemy. O tym dyskutujemy w Sali Sejmu Śląskiego. W czasie tych debat tworzy się Województwo Śląskie.

Opracowaliśmy plan na najbliższych kilkanaście lat - to Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego. Dokument ten wskazuje kierunki, działania i cele, ku którym zmierzamy. Z powodzeniem uzyskujemy finansowe wsparcie tych zamierzeń ze środków budżetowych i europejskich. W drugiej kadencji opracowany zostanie następny ważny dokument. Będzie to „Plan przestrzennego zagospodarowania województwa”, który wskaże, w jaki sposób zagospodarowane zostaną poszczególne części naszego regionu. Dzięki temu możliwy będzie szybszy rozwój gospodarczy. Te dwa długofalowe plany pozwolą nam także na uzyskanie finansowego wsparcia Unii Europejskiej.

W drugiej kadencji Samorządu Województwa Śląskiego kontynuowane będą rozpoczęte przedsięwzięcia. Dokończenia wymaga kilka inwestycji rozpoczętych kilkanaście lat temu. Do potrzeb mieszkańców nadal będzie dostosowywana sieć placówek służby zdrowia, rozwijane szkolnictwo, wspierana działalność instytucji kulturalnych. Rozwijana będzie infrastruktura, a dzięki działaniom informacyjnym i promocji pozyskiwani będą kolejni partnerzy i inwestorzy - powstaną nowe miejsca pracy. Zakończą się prace nad „Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego”.

Budowane i modernizowane będą drogi - dokończona Drogowa Trasa Średnicowa, autostrada A4, powstanie autostrada A1

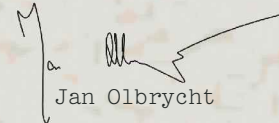
i obwodnice naszych miast. Rozbudowywany będzie Międzynarodowy Port Lotniczy w Katowicach. Dalsza integracja systemu komunikacji w województwie ułatwi nam wszystkim podróżowanie i pozwoli na szybszy rozwój gospodarczy.

Szczególny nacisk zostanie położony na wsparcie rozwoju zaawansowanych technologii – powstanie sieć informatyczna, która połączy instytucje, uczelnie i przedsiębiorstwa w naszym województwie, pozwalając na lepszą wymianę informacji i współpracę. Tworzone będą centra transferu nowoczesnych technologii, w których przedsiębiorcy będą mogli uzyskać niezbędne wsparcie techniczne i finansowe.

Nasz region potrzebuje silnych metropolii. Samorząd Województwa będzie wspierać dalszą integrację aglomeracji górnośląskiej, która ma do odegrania rolę szczególną – nowoczesnego centrum gospodarczego, naukowego i kulturalnego dużego, pięciomilionowego regionu europejskiego.

Realizacja tych zamierzeń wymaga zaangażowania wielu partnerów – gmin, powiatów, uczelni, szkół, instytucji, przedsiębiorstw, a przede wszystkim Państwa – mieszkańców. Tylko dzięki twórczemu współdziałaniu nas wszystkich będzie możliwa budowa silnego i nowoczesnego Województwa Śląskiego.

Zapraszam do tego dzieła

Jan Olbrycht

Kadencja w liczbach

1,92 mld zł	wyniosły wydatki budżetu Województwa Śląskiego
554,6 mln zł	pozyskano z budżetu państwa na realizację inwestycji w ramach Kontraktu Wojewódzkiego
279,1 mln zł	wpłynęło do budżetu województwa z podatków
74 mln euro	z funduszy europejskich pozyskał dla regionu Zarząd Województwa
24,1 mln zł	dofinansowania otrzymały organizacje pozarządowe
7,4 mln zł	obsłużył średnio jeden pracownik Urzędu Marszałkowskiego
4 752 113 osób	mieszka w województwie śląskim
12 331 km ²	wynosi powierzchnia województwa śląskiego
5656 uchwał	podjął Zarząd Województwa Śląskiego
5000 egz.	ma nakład tego wydawnictwa
4869 m ²	wynosi powierzchnia zajmowana przez Urząd Marszałkowski
2436 km	rzek jest nadzorowanych przez Województwo Śląskie
1 712,14 zł	wyniosła średnia miesięczna płaca (brutto) w Urzędzie Marszałkowskim
1461 dni	trwała pierwsza kadencja Samorządu Województwa
1220 km	dróg wojewódzkich jest zarządzanych przez Województwo Śląskie
1047 uchwał	podjął Sejmik Województwa
1000 osób	dziennie odwiedza stronę internetową Województwa Śląskiego (www.silesia-region.pl)
900 koncesji i zezwoleń	udzielił zarząd Województwa Śląskiego
410 zł	przeznaczono z budżetu województwa na statystycznego mieszkańca regionu

385	osób mieszka średnio na 1 km ² powierzchni województwa
376 posiedzeń	odbył Zarząd Województwa Śląskiego
376 osób	pracuje w Urzędzie Marszałkowskim
326 km	waliów przeciwpowodziowych jest zarządzanych przez Województwo Śląskie
320 osób	odbyło staż w Urzędzie Marszałkowskim
314	mostów i wiaduktów jest utrzymywanych przez Województwo Śląskie
167 gmin	znajduje się w Województwie Śląskim
139 instytucji	jest prowadzonych i nadzorowanych przez Województwo Śląskie
75 radnych	zasiadało w Sejmiku Województwa Śląskiego
64	szpitale i przychodnie są nadzorowane przez Województwo Śląskie
57 sesji	odbył Sejmik Województwa Śląskiego
44	szkoły i placówki oświatowe są prowadzonych przez Województwo Śląskie
36 powiatów	ziemskich i grodzkich (miast) znajduje się w województwie śląskim
27	wydziałów, biur, kancelarii i placówek obejmuje struktura Urzędu Marszałkowskiego
18	instytucji kultury jest prowadzonych przez Województwo Śląskie
13 zł	wydał każdy mieszkaniec województwa na funkcjonowanie Urzędu Marszałkowskiego
10 listopada 1998	pierwsza sesja Sejmiku Województwa Śląskiego
7 października 2002	ostatnia sesja Sejmiku Województwa Śląskiego w pierwszej kadencji
5,8 zł	kosztowało przygotowanie i druk jednego egzemplarza tej książeczki
5 osób	tworzyło Zarząd Województwa Śląskiego
1 grosz	kosztuje każdego mieszkańca województwa roczne utrzymanie jednego pracownika Urzędu Marszałkowskiego

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
www.silesia-region.pl
